

د کووید-19 و اکسین فایزر-بایونتیک، مودرنا، استرازبیکا/کوویشیلد او جانسن

بیا کتل شوی په 30 سپتمبر 2021

له کووید-19 څخه رامنځته کیدونکي خطرونه

کووید-19 یوه ویروسی او تنفسی نارو غی ده چې په عمده توګه سردي زیانمنوی. هغه کسان چې دیر عمر او یا روغتیابی ستونزی لري کیدی شي د کووید-19 له امله سخت ناروغ شی. کووید-19 کولی شي زره، سرو او ماغزو ته هم زیان ورسوی. ددي ویروس اوږمهاله عالیم ستومانی، د نفس لندوالی، په تمرکز کي ستونزه او د عضلاتو درد دي.

کووید-19 په دوامدار ډول نورو ډولونو ته بدلون مومي. ددي ویروس خینې ډلونه دیر ژر او اسانه خپریري او د سختو ناروغيو لامل گرخي.

واکسین څرنګه عمل کوي

کووید-19 واکسین زمور بدنه هدایت ورکوي ترڅو هغه انتی بادی جوره کړي چې د کووید-19 په وراندي زمور د بدنه حفاظت کوي. په کانادا کي منظور شوي دري ګونه واکسینونه باید دوه څله (دوه ډوزونه) واخیستله شي. جانسن (جانسن اند جانسن) واکسین یوازي یو خل اخیستله کېږي. دا واکسینونه په خپل ترکیب کي کووید-19 ویروس نلري، نو خکه په کووید-19 ستاسو د اخنه کیدو لامل نه کېږي.

د واکسین ګټي

د کووید-19 واکسینونه چې په کانادا کي منظور شوي دي، 12 نه تر 18 کلونو عمر لرونکو، حامله بنځو او هغو بنځو لپاره چې ماشوم ته شیدی ورکوي، همدارنګه دیر عمر لرونکو کسانو او تولو روغتیابی ستونزو لرونکو وکړو لپاره تطبیقيري. دا واکسینونه په کووید-19 د خلکو له اخنه کیدو او همداراز د ویروس له خپریدني مخنيوی کوي. واکسین همدارنګه کولی شي کووید-19 څخه رامنځته کیدونکو سختو ناروغيو څخه مخنيوی او د خلکو حفاظت وکړي. ددي ویروس په وراندي حفاظت د واکسین د تطبیق له نیټي څخه دوه اوونې وروسته موده کي تامینېږي. هغه واکسینونه چې باید دوه ډوزونه واخیستله شي، د دویم ډوز له اخیستلو وروسته د 2-1 اوونیو موده کي خپل بشپړ اغیز منټوب څرګندوی.

دا ت قول واکسینونه د روغتیابی ستونزو لرونکو وکړو لپاره چې د زره او سردي ناروغی، شکر، د ویني لور فشار ناروغی لري، خوندي او مصوون دي. دا واکسینونه همداراز آټو ایمیون لرونکو ناروغانو، د بدنه کمزوري دفاعي سیستم لرونکو ناروغانو چې د بدنه دفاعي سیستم په د ناروغی او یا درمنې په پایله کي کمزوري شوی وي، خوندي او مصوون دي، خو ددي دلي ناروغانو په منځ کي واکسین دير اغیزمن نه دي.

د کووید-19 واکسین اخیستلو وروسته به په دي ویروس ستاسو د اخنه کیدو امكان لړ وي نو مهمه ده ترڅو تره ګه دمه د عامې روغتیلا لارښونې او تدابیر تعقیب کړئ چې دیر شمیر وکړي واکسین ترلاسه کوي. د واکسین د حفاظت د مودي اوږدوالي په اړه اوسم مهال معلومات نشه. په راتونکي کي به د واکسین د یو بل تقویه کوونکي ډوز سپارښته کېږي.

د واکسین ترکیبات او حساسیتونه

واکسین په خپل ترکیب کي غور یا غوري لرونکي مواد، مالکه، قند او بافر یا محللونه لري. د واکسین په ترکیب کي هګۍ، جلاتین (د خنځير غونبه)، لیتیکس، ګلوتین، حفاظتي مواد، انتی بیتیک، او المونین نشه. د کووید-19 واکسین په وراندي حساسیت دیر لړ پېښیري. حتی که چېږي تاسو د خوراکي موادو، دواکانو او چاپېریال سره حساسیت لري، د واکسین اخیستله خوندي او مصوون دي. که چېږي پولیتیلين ګلايكول، ترومیتامین، او یا پولی سوربیت سره حساسیت لري، د واکسین له اخیستله مخکي له خپل ډاکټر سره مشوره وکړي.

شديد حساسیت یا (انافیلکسیس) دیر لړ پېښیري. د واکسین حساسیتی غږګون د علاج ور او معمولا د لږي مودي لپاره وي. که چېږي تاسو د څا اخیستله ستونزه لري او یا هم د مخ یا ستونی پرسوب لري، روغتیابی مرکز ته مراجعه وکړي.

واکسین کووید-19 فایزر-بایونتیک، مودرنا، استرازینیکا/کوویشیلد و جانسن

جانبی عوارض او خطرونه

نېړدي 20 سلنې خلک جانبی عوارض لري. ډېرى جانبی عوارض خفيف وي او له یوې نه تر درېيو ورڅو موډه کي له منځه هې.

په بدن کي د جانبی عوارضو رامنځته کيدل په دی معنی دی چې واکسین ستاسو د بدن حافظتي سیستم فعالوي.

معمول جانبی عوارض په لاندې ډول دي:

- د پوستکي سوروالی، د واکسین د تطبيق د ځای درد، خارښ او د عضلاتو درد
- پرسوب
- د مفصلونو درد
- تبه
- د یخني احساس
- د سر درد
- کانګي او زره بدی
- ستومانټيا

مايوکارديتيس او پيرپاراديتيس

- مايوکارديتيس او پيرپاراديتيس د زره په بیلاپیلو برخو کي یو ډول التهاب دي.
- **د کانادا د عامې روغتیا اداره** د واکسین له تطبيق وروسته د نویو څوانانو او لویانانو د وضعیت په اړه د رپوټونو څارنه کوي. ډېر شمیر پېښ شوي واقعات خفيف وو چې د دوا او استراحت په واسطه له منځه ټالی دي.
- د واکسین له تطبيق وروسته د سیني درد، د څا اخیستي ستونزی او د زده د تکان په صورت کي روغتیايو مرکز ته مراجعيه وکړئ.
- سره له دی هم د واکسین د اخیستلو او تطبيق سپارښته کېږي ځکه چې ګټي یې د ضرر په پرتله ډېري زیاتي دي.

د ویروس ناقل واکسینونو (استرازینیکا، کوویشیلد، جانسن) له اخیستلو وروسته نادر جانبی عوارض

- په نادره حالتونو کي د وينې لخته کيدو له ویروس ناقل واکسینونو سره ارتباط بشوول شوی دي. د واکسین له تطبيق څخه د 28-4 ورڅو په موډه کي د ساه د بندیدو، د سیني درد، د پېښو پرسوب، د نس (معدی) نویو دردونو او یا لاپسي زیاتیدونکو دردونو، شدید سردرد او لاپسي زیاتیدونکي سردرد، د سترګو د لید کمزورتیا، (د واکسین د تطبيق له ناحيې پرتله) د جلد پرمخ تورو داغونو د رامنځته کيدو په صورت کي، روغتیايو مرکز ته مراجعيه وکړئ.

د واکسین پوراندي ستاسو د بدن غږگون او د 3 ورڅو په موډه کي ددي غږگون د دوام په صورت کي خپل داکټر سره اړیکه ونیسي. د عامې روغتیا اداره رپوټ شوي جانبی عوارض ثبتوی ترڅو د واکسین د مصوونیت په باب داډ تر لاسه شي.

د واکسین په تطبيق کي خنډ

- که چېږي تبه پا د کووید-19 علامې لري، د علامو له منځه تللو پوري د واکسین له اخیستلو ډډه وکړئ.
- که چېږي په کووید-19 اخته شخص سره مو نړدي اړیکه لرلې وي او له همدي امله له تاسو غوشتل شوی وي چې ځان قرنطین کړئ، هيله کېږي د واکسین د اخیستلو نېټه د فرنطین مودي بشپړيدو وروسته بل وخت ته پلان کړئ.

خپل فاميلي داکټر سره مشوره وکړئ

په لاندې حالتونو کي، د واکسین له اخیستلو مخکي خپل فاميلي داکټر يا د حساسیت متخصص سره مشوره وکړئ:

که چېږي له داسې دواکانو څخه استفاده کوي چې ستاسو د بدن دفاعي سیستم کمزوری کوي - کیدی شي چې تاسو خپلی دواکان او واکسین په بیلو وختونو کي واخلي.

- که چېږي د کووید-19 د لومړي دوز له اخیستلو وروسته مو حساسیت کړي وي.
- که چېږي د هردوں واکسین له ترکیباتو سره حساسیت لري.

تل د خپل ځان او نورو حفاظت وکړئ

ترهغه دمه چې ډېر شمیر خلک واکسین تر لاسه کوي، د عامې روغتیا تدابیر رعایت کړئ، تولنیز واتن په پام کي ونیسي، ماسک واغوندۍ او که چېږي ناروغ یاست، په کور کي پاتې شئ ترڅو د کووید-19 او ددي ویروس نورو ډولونو په وراندي حفاظت تامین شي.

د لازیاتو معلوماتو لپاره: خپل داکتر سره اریکه ونیسی او یا هم toronto.ca/COVID19 ويب پاني ته مراجعه وکړئ.

مأخذ: د واکسین د تطبيق ملي مشورتی کمیته [د کووید-19 د واکسین د کارولو یه اره سیارښتنې](#).